

11. May 2026

Onderwijs en cultuur

Stadsmuseum presenteert Onduli-schaar als object van de maand

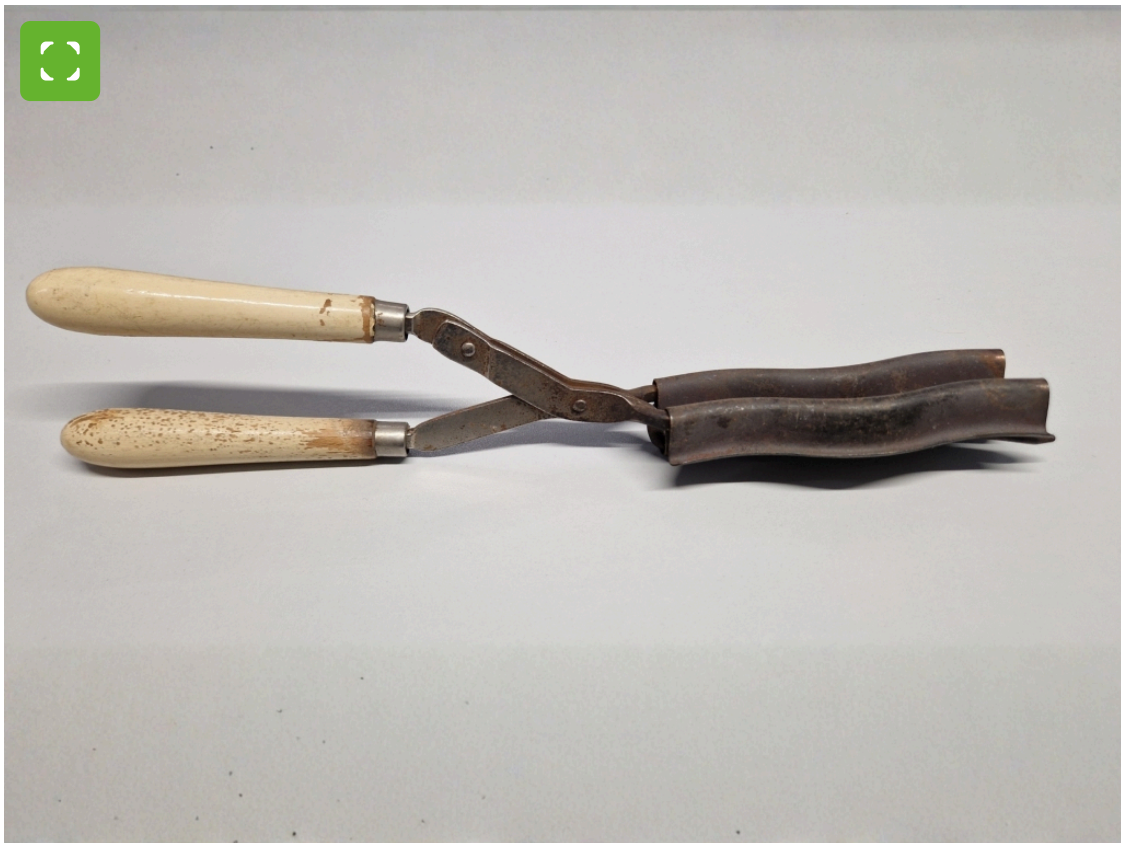
Historische haarvormingsinstrumenten // Technologie en toepassing vóór de elektrificatie // Sociale betekenis van haarmode rond 1900

In de serie "Object van de Maand" presenteert het Stadsmuseum Bocholt momenteel een historische ondulerende schaar. Aan het einde van de 19e en het begin van de 20e eeuw werd het gereedschap gebruikt om met hitte golven of krullen te maken van haarstrengen.

Op het eerste gezicht lijkt dit voorwerp op een schaar. Ze werden echter niet gebruikt om haar te knippen, maar om het vorm te geven. De ondulerende schaar, ook wel brandschaar of golftang genoemd, werd gebruikt om strengen haar te krullen of te golven met behulp van hitte. Voor gebruik werden de metalen bekken verwarmd, bijvoorbeeld op het fornuis, boven een vlam of met een speciale brander. De houten handgrepen beschermden de handen tegen de hitte. Individuele secties haar werden vervolgens tussen de warme maloppervlakken geklemd. Zo ontstonden zorgvuldig gelegde golven, krullen of hele kapsels.

Het aanbrengen vereiste ervaring en handigheid. Als het strijkijzer te koel was, hield het kapsel niet. Als het te heet was, kon het haar verschroeien of de hoofdhuid verwonden. Iedereen die met een ondulerende schaar werkte, moest dus precies weten wanneer de juiste temperatuur bereikt was. Zulke apparaten werden gebruikt in kapsalons, door pruikenmakers en ook thuis. Ze vertellen over een tijd waarin hairstyling veel geduld en vaardigheid vereiste. Zelfs voordat elektrische krultangen wijdverspreid waren, werd het haar gestyled met eenvoudige maar effectieve verwarmingsapparaten. De ondulerende schaar werd gebruikt in een tijd van grote veranderingen. In de late 19e en vroege 20e eeuw hadden industrialisatie, groeiende steden, warenhuizen, modetijdschriften en fotografie een steeds grotere invloed op het uiterlijk. Kapsels werden sneller bekend door foto's, reclame en gedrukte modellen. Tegelijkertijd won de kappersbranche aan belang. Goed verzorgd en modieus gestyled haar werd een zichtbaar teken van smaak, moderniteit en sociale verbondenheid.

Foto: Stadtmuseum Bocholt, inv.nr. 2023/14, collectie Brands

© Stadt Bocholt

Stadsmuseum toont kappersgereedschap uit de 19e eeuw